bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: ***KZ45VPY00102718***
2020

БӨЛІМ: САБАҚ ЖОСПАРЛАРЫ

Түріктердің материалдық және рухани мәдениеті

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
18.02.2020	https://bilimger.kz/50704/

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Х-ХІІІ ғасыр басындағы Қазақстан		**Мектеп:** Т.Әлімқұлов атындағы №14 мектеп интернат-лицейі	
Күні: 14.12.2018 ж.		**Мұғалімнің аты-жөні:** Сұлтанова Динара	
Сынып: 7 «А»		Қатысқан оқушылар саны: 23	Қатыспағандар:0
Сабақтың тақырыбы	Түріктердің материалдық және рухани мәдениеті		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	6.2.3.2. – Әл-Фарабидің және басқа да ғалымдардың ортағасырлық ғылымның дамуына қосқан үлесі; 6.2.2.4. – Түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде М.Қашқари, Ж.Баласағұн және А.Ясауи еңбектерінің тарихи құндылығын түсіндіру;		
Сабақтың мақсаттары	***Барлық оқушылар:*** материалдық және рухани мәдениет түрлерін ажыратады. Ортағасырлық ғалымдарды атап береді.		
	Көптеген оқушылар: ғалымдардың еңбектерінсипаттайды. Еңбектерінің құндылығын, маңыздылығын көрсете алады,ерекшеліктерін топтастырады, жинақтайды.		
	Кейбір оқушылар: Әлем өркениетінің дамуына түрік мәдениетінің қосқан үлесін талдай алады, дәлелдейді		
Тілдік мақсаттар	**Пәнге қатысты сөздік қор мен терминология:** ғылым, трактат, Фараб, философия, хикмет,		
	Диалог пен жазу үшін пайдалы сөздер мен тіркестер: «Алтын ғасыр»,		
	Талқылауға арналған сұрақтар мен мәселе: мәтінмен жұмыс, ғұламалардың еңбектерінен үзінді оқу, талдау (оқылым, айтылым)		
Бағалау критерийлері	· Материалдық және рухани мәдениет түрлерін ажыратады. · Ортағасырлық ғалымдарды атап береді. · Ұлы ғұламалардың бейнелерін сурет арқылы көрсетеді, еңбектерін атайды. · Түрік ғалымдарының математика, астрономия, география, медицина, логика ғылымдарының дамуына қосқан үлесін анықтайды. · Түрік халықтарының әлем өркениетіне қосқан үлесін бағалайды.		
Сабақта қамтылатын құндылықтар	6-құндылық: «Тарихтың, мәдениет пен тілдің біртұтастығы».		
Пәнаралық байланыс	Дүние жүзі тарихы, этнопедагогика, қазақ әдебиеті, қазақ тілі, философия		
АКТ қолдану дағдылары	Интерактивті тақта мен презентация жаңа сабақ материалын игеруде пайдаланылады		
Бастапқы білім	Түріктердің материалдық мәдениеті		
Жоспар			
Жоспарланатын уақыт	**Жоспар бойынша орындалуы тиіс іс-әрекеттер**	**Дереккөздер**	

<table>
<tr>
<td>Сабақтың басы

5 минут</td>
<td>Ұйымдастыру кезеңі.
Ғұламалардың суреті арқылы 4-топқа бөлу.
Сабақтың мақсатын түсіндіру.
«Түріктердің материалдық және рухани мәдениеті» жүрдек поезд арқылы саяхат жасату.
1. «Әл-Фараби» тобы
2. «М.Қашғари» тобы
3. «Ж.Баласағұни» тобы
4. «А.Ясауи» тобы
Бағалау критерийлері мынадай:
· Топтық жұмыстағы белсенділігі.
· Уақытты тиімді қолданылуы.
· Топ мүшелерінің бір-біріне көмегі.
· Дұрыс жауап бере алуы.
Қалыптастырушы бағалау:
Әл-Фарабидің ақша бірлігі арқылы топпен бағалаймын.

Тапсырма №1
Кестедегі торкөздерді толтыр
(қажетті сөздер астында жазылған)

<table>
<tr><th>Материалдық мәдениет</th><th>Рухани мәдениет</th></tr>
<tr><td>Ташнау
Керамика
Құмыра
Кесене
Мешіт
Мұнара
Монша</td><td>Музыка
Ертегі
Мақал-мәтел
Ғылым
Аңыз
Жыр</td></tr>
</table>
</td>
<td>Суреттер</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td>«Веер стратегиясы»
Оқушылар қағаздан желпеуіш істеп, сұрақтар құрастырады да, бір-бірімен алмасады.
с</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтың ортасы
30 минут</td>
<td>Тапсырма №3
«Тізбектелген түсінік арқылы детальдарды қосу» әдісі:
Ортағасырлардағы ғалымдардың өмірі және еңбектерінен мәлімет жинау. Оқушылар оқулықтағы мәтінмен, қосымша мәліметтермен танысады, сол арқылы тапсырманы орындайды.
1. Әл-Фараби – екінші ұстаз.
2. А.Ясауи – «Даналық кітабының» авторы
3. М.Қашқари 1030 жылы дүниеге келген.
4. Ж.Баласағұни Баласағұн қаласында туған.
Дескриптор:
— Оқулықтағы мәтінмен танысады
— Ғұламалар туралы біледі, сурет арқылы ажыратады
— Ғалымдардың өмірбаяны және еңбектері туралы ой-білімдерін жинақтайды.
Тапсырма №4
Ортақ белгі
Ерекшілігі Ерекшілігі

Дескриптор
— Әбу Насыр Әл-Фарабидің ғылымдардың дамуына қосқан үлесін қарастырады.
— А.Ясауидің шығармаларының маңыздылығын дәлелдейді.
— М.Қашғаридің «Түрік тілдерінің сөздігі» еңбегінің ерекшеліктерін анықтайды.
— Ж.Баласағұнидің «Құтты білік» еңбегіндегі түрік тілдес халықтардың қоғамдық- саяси өмірі, әдет-ғұрпы, наным-сенімдерін зерттейді.
— Әлем өркениетінің дамуына түрік мәдениеті қандай үлес қосқанын талдайды.</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтың соңы
5 минут</td>
<td>Рефлексия. «Сөйлемді аяқта...»
— Мен үшін қызық болғаны...
— Мен үшін қиын болғаны...
— Мен ... туралы білгім келеді.
«Ғалымдардың ортағасырлық ғылымның дамуына қосқан үлесі» тақырыбына эссе(шығармашылық жұмыс) жеке жұмыс</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td colspan="4">Қосымша ақпарат</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2">Саралау – Сіз оқушыларға көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз. Қабілеті жоғары оқушыларға қандай тапсырма беруді көздеп отырсыз?</td>
<td>Бағалау – Оқушылардың ақпаратты қаншалықты меңгергенін қалай тексересіз?</td>
<td>Денсаулық және қауіпсіздік техникасының сақталуы</td>
<td></td>
</tr>
</table>

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Саралау іріктелген тапсырмалар, нақты бір оқушыдан күтілетін нәтижелер, оқушыға дербес қолдау көрсету, оқу материалдары мен ресурстарын оқушылардың жеке қабілеттерін есепке ала отырып, іріктеу түрінде болуы мүмкін. Саралау уақытты ұтымды пайдалануды есепке ала отырып, сабақтың кез-келген кезеңінде қолдана алады.	Бұл бөлімде оқушылардың сабақ барысында үйренгенін бағалау үшін қолданатын әдіс-тәсілдеріңізді жазасыз.	Денсаулық сақтау технологиялары сергіту сәттері мен белсенді іс-әрекет түрлері. Осы сабақта қолданылатын қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары	
Сабақ бойынша рефлексия Сабақ мақсаттары/оқу мақсаттары жүзеге асырымды болды ма? Бүгін оқушылар нені үйренді? Сыныптағы оқу атмосферасы қандай болды? Дифференциацияны жүзеге асыру қолымнан келді ме? Мен жоспарланған уақытымды ұстандым ба? Мен жоспарыма қандай өзгерістер енгіздім және неліктен?	Бұл бөлімді сабақ туралы өз пікіріңізді білдіру үшін пайдаланыңыз. Өз сабағыңыз туралы сол жақ бағанда берілген сұрақтарға жауап беріңіз		
Жалпы баға Сәтті өткен екі нәрсені атап көрсетіңіз (сабақ беру және оқытуға қатысты)? 1. Тарсиа әдісі, «Веер стратегиясы», «Тізбектелген түсінік арқылы детальдарды қосу» әдісі өте сәтті өтті Қандай екі нәрсе сабақтың одан да жақсы өтуіне ықпалын тигізер еді (сабақ беру және оқытуға қатысты)? 1: 2: Осы сабақ барысында сынып немесе жеке оқушылар туралы менің келесі сабағыма дайындалу үшін қажет болуы мүмкін қандай ақпарат алдым?			

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.